

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФС.02 ПЕДАГОГІКА: ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

для студентів

спеціальності: 012 Дошкільна освіта

освітнього рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

Київ – 2022

Розробники:

Куземко Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Лавриченко Н. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Дем'яненко В. І., викладач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Викладачі:

Лавриченко Н. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Дем'яненко В. І., викладач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від _____ 2022 року №

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта

____ . ____ . 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

____ . ____ . 2022 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання					
	денна			заочна		
Педагогіка						
Вид дисципліни	обов'язкова					
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська мова			Українська мова		
Загальний обсяг кредитів/годин	12 / 360					
Курс	1		2		1 2	
Семестр	1	2	3	1	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:						
Обсяг кредитів	12			12		
Обсяг годин, в тому числі:	360			360		
Контактні	168			48		
Модульний контроль	24			–		
Семестровий контроль		10	20			
Самостійна робота	138			312		
Форма семестрового контролю	залік	залік	Екзамен (компл.)	залік	залік	Екзамен (компл.)
Змістовий модуль «Педагогіка: Інклюзивна освіта»						
Курс	2			2		
Семестр	3			3		
Кількість змістових модулів з розподілом:	2			2		
Обсяг кредитів	2			2		
Обсяг годин, в тому числі:	60			60		
Аудиторні	28			8		
Модульний контроль	4			–		
Семестровий контроль	10					
Самостійна робота	18			52		
Форма семестрового контролю	Екз. (комплексний, 3 сем.)			Екз. (комплексний, 3 сем.)		

2. Мета змістового модуля «Педагогіка: Інклюзивна освіта», що є складовою інтегрованої навчальної дисципліни «Педагогіка», – формування у студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) освітнього рівня професійних компетентностей щодо розуміння й усвідомлення освітньої політики у сфері інклюзивної освіти, реалізації завдань інклюзивної освіти в закладах дошкільної освіти.

Завдання змістового модуля

Відповідно до Освітньо-професійної програми 012.00.01 «Дошкільна освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (нова редакція) від 28.05.2020 р., змістовий модуль «Педагогіка: Інклюзивна освіта» забезпечує формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей.

Серед загальних:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу – **КЗ-3.**

Здатність забезпечувати якість виконуваних робіт: планувати, складати прогнози та передбачати наслідки власної професійної та інноваційної діяльності – **КЗ-5.**

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями – **КЗ-7**.

Серед спеціальних (фахових):

Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки – **КС-6**.

Здатність складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням – **КС-10**.

Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей – **КС-15**.

Здатність до виховання у дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу – **КС-16**.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 012.00.01 «Дошкільна освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (нова редакція) від 28.05.2020 р., змістовий модуль «Педагогіка: Інклюзивна освіта» забезпечує оволодіння такими **результатами навчання:**

Розуміти, описувати і аналізувати явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять і категорій – **ПР-02**.

Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами – **ПР-03**.

Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами – **ПР-06**.

Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності – **ПР-07**.

Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням – **ПР-08**.

Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами – **ПР-10**.

Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку – **ПР-22**.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

«ПЕДАГОГІКА: ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА» (2 курс, 3 семестр)						
Назва змістових модулів, тем	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні.	Самостійна робота
Змістовий модуль 7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА						
Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	10	2	2	2	-	4
Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти в ЗДО	13	2	2	2	2	5
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 7	25	4	4	4	2	9
Змістовий модуль 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗДО						
Тема 8.1. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в ЗДО	10	2	2	2	-	4
Тема 8.2. Доступність та якість інклюзивної освіти в ЗДО	13	2	2	2	2	5
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 8	25	4	4	4	2	9
Семестровий контроль (компл. екзамен з педагогіки):	10					
Разом за змістовим модулем «Педагогіка: Інклюзивна освіта»	60	8	8	8	4	18

Тематичний план для заочної форми навчання

«ПЕДАГОГІКА: ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА» (2 курс, 3 семестр)						
Назва змістових модулів, тем	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль 7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА						
Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	14	1	-	-	-	13
Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти в ЗДО	17	1	2	-	-	14
Разом за змістовим модулем 7	31	2	2	-	-	27
Змістовий модуль 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗДО						
Тема 8.1. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в ЗДО	15	1	-	2	-	12
Тема 8.2. Доступність та якість інклюзивної освіти в ЗДО	14	1	-	-	-	13
Разом за змістовим модулем 8	29	2	-	2	-	25
Разом за змістовим модулем «Педагогіка: Інклюзивна освіта»	60	4	2	2	-	52

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7 ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи

Сучасні підходи до виховання дітей з особливими освітніми потребами в Україні. Сутність і зміст понять: «інклюзивна освіта», «інклюзивне навчання», «особа з особливими освітніми потребами». Завдання і принципи інклюзивної освіти.

Законодавство України щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на інклюзивну освіту. Нормативно-правове регулювання інклюзивної освіти в закладах дошкільної освіти. Концепція створення та розвитку системи раннього втручання в Україні.

Ключові слова: інклюзія, інклюзивна освіта, інклюзивне навчання, особа з особливими освітніми потребам, інтеграція, сегрегація, виключення.

Джерела: основні (2, 3); додаткові (1, 5, 6); Інтернет- джерела (1, 2, 3, 4).

Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти в ЗДО

Діти з особливими освітніми потребами як суб'єкти інклюзивної освіти в ЗДО. Врахування індивідуальних відмінностей дітей в інклюзивній групі ЗДО. Загальна характеристика особливостей психофізичного розвитку дітей дошкільного віку. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей. Теоретичні основи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами у ЗДО.

Розвиток інклюзивної культури. Деонтологія інклюзивної освіти.

Сімейне виховання дітей з ООП. Ставлення батьків до дитини з порушенням розвитку (за В. Соммерс). Етика спілкування педагогів із батьками дітей з ООП, які відвідують інклюзивні групи в закладі дошкільної освіти.

Ключові слова: особа з особливими освітніми потребами, дитина з інвалідністю, особливості психофізичного розвитку, порушення розвитку, обмежені можливості.

Джерела: основні (3); додаткові (2); Інтернет- джерела (2, 5).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 8.1. Педагогічний супровід розвитку дітей із особливими освітніми потребами у ЗДО

Умови запровадження інклюзивної освіти у ЗДО. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти: принципи, мета, завдання. Склад та завдання команди психолого-педагогічного супроводу (КППС) дитини з особливими освітніми потребами в ЗДО. Функції вихователя, асистента вихователя та асистента дитини в інклюзивній групі ЗДО.

Індивідуальні програми розвитку дітей з особливими освітніми потребами: створення і реалізація.

Ключові слова: *індивідуальна програма розвитку, індивідуальний навчальний план, педагогічний супровід, команда психолого-педагогічного супроводу.*

Джерела: *основні (1, 3); додаткові (1,3, 4, 8); Інтернет-джерела (1, 2, 5, 7, 9).*

Тема 8.2. Доступність та якість інклюзивної освіти в ЗДО

Загальна характеристика закладів дошкільної освіти для дітей з порушенням у розвитку. Особливості організації і змісту корекційно-педагогічного процесу в ЗДО. Визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах.

Інклюзивно-ресурсний центр (ІРЦ): функції та завдання. Алгоритм професійної взаємодії працівників закладу дошкільної освіти з фахівцями ІРЦ.

Універсальний дизайн в освіті. Принципи універсального дизайну. Безбар'єрне освітнє середовище та розумне пристосування. Складові інклюзивної моделі освіти: адаптація та модифікація. Організація інклюзивного освітнього середовища ЗДО.

Ключові слова: *інклюзивне освітнє середовище, безбар'єрне освітнє середовище, рівні підтримки, розумне пристосування, адаптація, модифікація.*

Джерела: *основні (3); додаткові (1, 5, 7); Інтернет-джерела (2, 6, 8, 9).*

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			92		92
Максимальна кількість балів		184			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Опис завдання	Час для виконання	Критерії оцінювання						
Змістовий модуль 7. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства									
1.	Створити хмару тегів (не менше 15 ключових слів) до змістового модуля «Інклюзивна освіта» з активними посиланнями на інтернет-джерела (посилання на електронний сервіс https://wordart.com/), або друкований словник ключових понять зі списком використаних джерел	4 год.	5 б. – наявність в «хмарі» не менше 15 ключових понять із проблеми інклюзивної освіти, що містять активні посилання на інтернет джерела (нормативні документи, електронні енциклопедії); самостійне ознайомлення з ел. сервісом; робота є оригінальною й творчою. 3-4 б. – наявність в «хмарі» кількох ключових понять із проблеми інклюзивної освіти, що містять активні посилання на інтернет джерела; самостійне ознайомлення з ел. сервісом; 1-2 б. – створення друкованого словника ключових понять (5-10)						
2.	Опрацювати нормативні документи в галузі інклюзивної освіти в ЗДО; зафіксувати основні тези у таблиці за зразком: <table><tr><th>Назва документу</th><th>Тези</th></tr><tr><td>Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912.</td><td></td></tr><tr><td>Концепція створення та розвитку системи раннього втручання / Схвалено</td><td></td></tr></table>	Назва документу	Тези	Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912.		Концепція створення та розвитку системи раннього втручання / Схвалено		5 год.	5 б. – завдання виконане в повному обсязі (опрацьовано не менше 10 документів); тези носять узагальнюючий характер, коротко і чітко розкривають основний зміст положень; студент демонструє здатність до аналітичного опрацювання джерел на високому рівні; 3-4 б. – завдання виконане в повному обсязі (опрацьовано 8-10 документів), однак тези не дуже чіткі й конкретні, не містять глибокого аналізу змісту; студент демонструє посередню здатність до аналізу змісту документу; 1-2 б. – завдання виконане на репродуктивному рівні; має описовий характер; відсутні узагальнення і власні висновки.
Назва документу	Тези								
Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912.									
Концепція створення та розвитку системи раннього втручання / Схвалено									

	розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 р. № 517-р.			
	Зміни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765.			
	Всього за модулем 7		9 год.	Макс. – 10 балів
Змістовий модуль 8.				
Організація інклюзивної освіти в закладі дошкільної освіти				
3.	На основі структурної схеми професійних компетентностей вихователя інклюзивної групи закладу дошкільної освіти розробити індивідуальну дорожню карту розвитку власних особистісно-професійних якостей, знань, умінь та здатностей (<i>дорожню карту створювати у формі карти знань</i>)	5 год.	5 б. – дорожня карта чітка, лаконічна, розкрито зміст компетентностей; ідея зрозуміло розкрита; авторський текст не містить запозичень; містить аналіз власних досягнень та цілей; творче представлення дорожньої карти; 3-4 б. – ідею донесено зрозуміло; містить самоаналіз компетентностей та чітко визначені цілі, однак не носить творчий характер; 1-2 б. – структура дорожньої карти передає загальну ідею, однак у роботі відсутня чіткість та самостійність.	
5.	Написати міні-есе на тему «Мої роздуми про інклюзивну освіту» (<i>друкований текст (14 кеглем) до 25 рядків</i>) або створити стендову презентацію з теми «Інклюзивна освіта в ЗДО» (<i>один слайд</i>) – одне із завдань за вибором студента.	4 год.	5 б. – робота має чіткість і лаконічність; повністю відповідає вимогам; розкриває глибоке розуміння проблеми; авторський текст не містить запозичень; використано творчі знахідки; 3-4 б. – робота виконана чітко і лаконічно, відповідає вимогам; демонструє розуміння проблеми, не носить творчого характеру; 1-2б. – загальне ставлення до проблеми зрозуміле, однак робота не лаконічна і не містить чітких висновків і узагальнень.	
	Всього за модулем 8		9 год.	Макс. -10 балів
	Разом (7,8 модулів)		18 год.	Макс. - 20 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт, кожна з яких відповідає завданням окремого змістового модулю. Модульна контрольна робота здійснюється шляхом контрольного тестування (25 тестових завдань). Кожне правильно виконане завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за виконання модульної контрольної роботи, – 25.

Підсумкова кількість балів мак – 25	Критерії оцінювання
23 – 25	Відмінний рівень знань у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
20 – 22	Високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу без грубих помилок.
18 – 19	Достатній рівень знань з незначною кількістю помилок.
16 – 17	Посередній рівень знань із значною кількістю недоліків.
13 – 15	Мінімально можливий допустимий рівень знань.
0 – 12	Низький рівень знань, необхідне доопрацювання навчального матеріалу.

Модульний контроль (модулі 7, 8) здійснюється у формі комп'ютерного тестування, що розміщене в електронному навчальному курсі за покликанням:

- для денної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22117>
- для заочної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22118>

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою контролю є іспит, який проводиться за трансферно-рейтинговою системою набору балів під час вивчення змістового модуля «Педагогіка: Інклюзивна освіта». Розрахунок балів подано у таблиці 6.1. Накопичені бали студент може відслідкувати у журналі оцінок.

Комплексний екзамен з інтегрованої навчальної дисципліни «Педагогіка» складається із тестових завдань до трьох змістових модулів, а саме: «Педагогіка: Дошкільна педагогіка», «Педагогіка: Інклюзивна освіта», «Педагогіка: Педагогічне партнерство» і здійснюється письмово (у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle):

- для денної форми навчання: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22117>
- для заочної форми навчання: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22118>

Екзамен складається із 35 тестів різних видів та одного компетентнісно-орієнтованого завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту письмову відповідь студента.

За підсумками екзамену студент може набрати від 0 до 40 балів включно, з яких:

- кількість балів за проходження тестового завдання (компетентнісно-орієнтованого) виставляється викладачем від 0 до 5;
- кількість балів за проходження 35 тестових завдань генерується автоматично системою Moodle та відображається на екрані після завершення тесту (за одним правильно складеним тестом – 1 бал, макс. кількість балів – 35).

Критерії оцінювання тестових завдань розміщені у Програмі до семестрового комплексного екзамену з навчальної дисципліни «Педагогіка».

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (змістовий модуль «Педагогіка: Інклюзивна освіта»)

1. Охарактеризуйте сучасні підходи в Україні до виховання дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.
2. Розкрийте зміст і сутність понять, які застосовуються в інклюзивній освіті: «інклюзія», «інтеграція», «сегрегація», «виключення».
3. Розкрийте сутність понять «особливі освітні потреби», «особа з особливими освітніми потребами».
4. Обґрунтуйте завдання і принципи інклюзивної освіти.
5. Охарактеризуйте нормативно-правове регулювання інклюзивної освіти в закладах дошкільної освіти.
6. Розкрийте вимоги до створення інклюзивного освітнього середовища ЗДО.
7. Розкрийте вимоги до змісту індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які відвідують інклюзивну групу ЗДО.
8. Обґрунтуйте роль і основні завдання ІРЦ.
9. Розкрийте особливості педагогічного супроводу розвитку дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти.
10. Охарактеризуйте види порушень психофізичного розвитку дітей дошкільного віку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Педагогіка» змістовий модуль «Інклюзивна освіта»

Разом: 60 год., з них 8 год.– лекції, 8 год. – семінарські заняття, 8 год. – практичні заняття, 4 год. – лабораторна робота, 18 год. – самостійна робота, 4 год. – МКР, семестровий контроль – 10 год. (комплексний екзамен).

Модулі	Змістовий модуль І		Змістовий модуль ІІ	
Назва модуля	Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства		Організація інклюзивної освіти в ЗДО	
К-сть балів за модуль	92 бали		92 бали	
Теми лекцій	Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи (2 год.) 1 бал	Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти в ЗДО (2 год.) 1 бал	Тема 8.1. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в ЗДО (2 год.) 1 бал	Тема 8.2. Доступність та якість інклюзивної освіти в ЗДО (2 год.) 1 бал
Теми семінарських занять	7.1. Національне законодавство з розвитку інклюзивної дошкільної освіти (2 год.) 11 балів	7.2. Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку (2 год.) 11 балів	8.1. Індивідуальні програми розвитку дітей з особливими освітніми потребами: створення і реалізація (2 год.) 11 балів	8.2. Організація інклюзивного освітнього середовища ЗДО (2 год.) 11 балів
Теми практичних занять	7.1. Розвиток інклюзивної культури в закладі дошкільної освіти (2 год.)11 балів	7.2. Громадсько-державне управління інклюзивною освітою. Сімейне виховання дітей з ООП (2 год.) 11 балів	8.1. Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами у ЗДО: індивідуальний підхід та етапи соціалізації (2 год.) 11 балів	8.2. Особливості організації освітнього процесу ЗДО в умовах інклюзивного навчання (2 год.) 11 балів
Теми лабораторних занять	Готовність вихователя до реалізації завдань інклюзивної освіти (2 год.)11 балів		Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти (2 год.)11 балів	
Сам. робота	10 балів		10 балів	
МК	25 балів		25 балів	
ПК	Екзамен (комплексний)			

Кількість балів за змістовим модулем «Педагогіка: Інклюзивна освіта»: 184 бали.

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Компанець Н. М., Луценко І. В., Коваль Л. В. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с.
2. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А. А. Київ: «А.С.К.», 2012. 308 с.
3. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агенство «Україна», 2019. 300 с.

Додаткова:

1. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренка В. І. Київ: ТОВ «Видавничий дім Плеяди», 2013. 100 с.
2. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків / Укладачі Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ, 2016. 68 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г. В. Беленька; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 440 с.
4. Компанець Н. М., Луценко І. В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ : Навчально-методичний посібник Київ: 2017. 66 с.
5. Кравченко Г.Ю., Сіліна Г.О. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Київ: Ранок, 2019. 36 с.
6. Луценко І. Організаційні та нормативно-правові аспекти запровадження інклюзивної освіти у дошкільних навчальних закладах *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2016. № 2. С. 44–49.
7. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ: 2018. 252 с.
8. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Н. З. Софій. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.

Інтернет-джерела:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Стандарт); Методичні рекомендації до БКДО / вебсайт МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення 21.08.2022).

2. Зміни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 21.08.2022).

3. Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> (дата звернення: 25.08.2022).

4. Концепція створення та розвитку системи раннього втручання / Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 р. № 517-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 28.08.2022).

5. Методичний посібник для педагогів закладів дошкільної освіти- Тема: «Інклюзивна освіта в умовах закладу дошкільної освіти». URL: <https://vseosvita.ua/library/metodichniy-posibnik-dla-pedagogiv-zakladiv-doshkilnoi-osviti-tema-inkluzivna-osvita-v-umovah-zakladu-doshkilnoi-osviti-118674.html> (дата звернення 27.08.2022)

6. Положення про інклюзивно-ресурсний центр / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-п> (дата звернення 10.10.2019).

7. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 року № 609. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення 24.08.22).

8. Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах / Лист МОН України №1/23180-21 від 30.12.2021. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2021/12/31/Lyst.MON-1-23180-21.30.12.2021.pdf> (дата звернення 14.08.22).

9. Просто про інклюзивну освіту / Сайт МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/prosto-pro-inklyuzivnu-osvitu> (дата звернення 27.08.2022)

Додаткові ресурси:

1. Електронний навчальний курс «Педагогіка» (1–2 курс, ДО, денна). URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22117>

2. Електронний навчальний курс «Педагогіка» (1–2 курс, ДО, заочна). URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22118>